

Katowice, 18 marca 2010 r.

Znak: WK-6100/35/4/09/10

Pan
Józef Tetla
Starosta Powiatu
Pszczynskiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 25 listopada 2009 r. do 30 grudnia 2009 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Starostwa Powiatowego w Pszczynie za okres od 1 stycznia 2005 r. do 30 grudnia 2009 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli z dnia 18 stycznia 2010 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie udzielania pożyczek:

- *W 2007 r. udzielono pożyczkę w kwocie 271.500,00 zł dla Zespołu Opieki Zdrowotnej w Pszczynie. Czynność ta nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Powiatu Pszczynskiego. Zgodnie z przepisem art. 194 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz.2104 z późn. zm.) czynności prawnych polegających na udzieleniu pożyczek dokonuje dwóch członków zarządu wskazanych w uchwale przez zarząd, a dla ważności tych czynności konieczna jest kontrasygnata skarbnika.*

W czasie zawarcia umowy pożyczki Skarbnik Powiatu przebywała na zwolnieniu lekarskim. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników jednostki sprawa kontrasygnaty została ustnie uzgodniona przed zawarciem umowy pożyczki.

Umowę pożyczki podpisali 19 grudnia 2007 r. p. Józef Tetla - Starosta Pszczynski i p. Zygmunt Jeleń - Wicestarosta Pszczynski.

W przepisach wewnętrznych nie określono sposobu obiegu dokumentów z uwzględnieniem kontrasygnaty Skarbnika Powiatu.

Wniosek nr 1

Ustalić zasady obiegu dokumentów zapewniające pozyskanie decyzji Skarbnika Powiatu Pszczynskiego w sprawie kontrasygnaty czynności prawnych, mając na

uwadze przepisy art. 262 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.) i art. 63 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie zadań zleconych realizowanych w ramach porozumień z zakresu administracji rządowej:

- *W dniu 17 czerwca 2008 r. rozłożono na raty spłatę zaległości z tytułu opłaty rocznej za wieczyste użytkowanie gruntów Skarbu Państwa użytkownikowi o numerze ewidencyjnym 1001620 w kwocie 39.263,20 zł, działając na podstawie art. 43 ust. 3, art. 42 ust. 3, ust. 4 pkt 2 i ust. 6 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów zarząd jednostki samorządu terytorialnego może rozłożyć na raty należności pieniężne wraz z odsetkami od tych należności z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa. Natomiast zgodnie z przepisami art. 42 ust. 7 ww. ustawy, przepisów art. 42 ust. 1-6 nie stosuje się do należności, których umarzanie spłaty, odraczania spłaty oraz rozkładania na raty określają odrębne przepisy.*

Zasady ustalania i zapłaty opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości zostały określone w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Przepisy tej ustawy nie przewidują możliwości rozkładania na raty zaległości z tytułu opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów Skarbu Państwa. Zgodnie z przepisem art. 71 ust. 4 ww. ustawy właściwy organ może jedynie ustalić inny niż 31 marca danego roku termin zapłaty opłaty rocznej, nieprzekraczający danego roku kalendarzowego, na wniosek użytkownika wieczystego złożony nie później niż 14 dni przed upływem terminu płatności.

Rozłożenia na raty dokonano na podstawie porozumienia nr GN.7013/II/5-16/07/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. Dłużnik zobowiązał się do spłaty zadłużenia w 12 ratach wraz z odsetkami przypadającymi na dzień spłaty. Zadłużenie dotyczyło lat 2007-2008.

Porozumienie zawarł p. Józef Tetla - Starosta Pszczyński i p. Zygmunt Jeleń - Wicestarosta Pszczyński.

- *Zaniechano sporządzenia planu wykorzystania zasobu gruntów Skarbu Państwa pozostających w użytkowaniu wieczystym. Powyższe było wymagane przepisem art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).*
- *W latach 2005 – 2009 zaniechano podjęcia działań w celu aktualizacji wartości gruntu Skarbu Państwa – działki nr 306/30 położonej w Suszcu oraz aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego tej nieruchomości. Stosownie do przepisu art. 77 ust. 1 i ust. 3 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana, nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez*

rzeczoznawcę majątkowego. Wycenę tych nieruchomości zapewniają starostowie gospodarujący zasobem Skarbu Państwa, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, którzy zobowiązani są do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 pkt 2 oraz art. 12 w związku z art. 11 ust. 1 ww. ustawy. Zgodnie zaś z przepisem art. 50 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) zarząd i ochrona mienia powiatu powinny być wykonywane ze szczególną starannością.

Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego ww. nieruchomości nie uległa zmianie od 2002 r.

Zadania związane z gospodarką gruntami Skarbu Państwa wykonywali pracownicy Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- W latach 2008 – 2009 nieterminowo przekazano do budżetu Państwa dochody z opłat za wieczyste użytkowanie gruntów Skarbu Państwa. Działaniem tym naruszono § 8 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych realizacją tych zadań (Dz. U. Nr 135. poz. 955), zgodnie z którym zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych przepisach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, w terminach odpowiednio do 15 i 25 dnia danego miesiąca; pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w/w terminach dochody są przekazywane przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego – na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotacje celowe w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy – do pierwszego dnia roboczego po tym terminie.
Dochody zostały przekazane bez naliczenia odsetek a zwłoka wynosiła od 2 do 7 dni.

Zadania w powyższym zakresie wykonywali pracownicy Wydziału Finansowego. Nadzór sprawowała p. Gabriela Zajac - Skarbnik Powiatu Pszczyńskiego.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Pszczynie w zakresie wykonywania zadań w zakresie gospodarki gruntami Skarbu Państwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Rozważyć możliwość podjęcia działań mających na celu ponowną wycenę nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, dla których organem

właściwym jest Starosta Pszczyński, a w związku z tym aktualizację opłaty rocznej z tego tytułu, mając na uwadze przepisy art.12 w związku z art. 11 ust. 1 i 3 ust.1 pkt 2, art.77 ust.1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz.2603 z późn. zm.) oraz przepis art. 50 ustawy z dnia 5 czerwca 1996 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Pszczynie w zakresie terminowego odprowadzania dochodów do budżetu Państwa, stosownie do postanowień art. 255 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2002 – 2009 wypłacono i przyznano nagrody dla dwóch członków Zarządu Powiatu, w łącznej kwocie 43.000,00 zł. Działaniem tym naruszono przepisy art. 20 ust. 5 w związku z ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593, z późn. zm.) oraz art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), zgodnie z którymi wymienionym osobom nie przysługiwały nagrody.*

Nagrody przyznano na podstawie regulaminu przyznawania nagród w ramach funduszu nagród wprowadzonego Zarządzeniem nr 15/2000 Starosty Pszczyńskiego z dnia 18 sierpnia 2000 r., którego zapisy nie zostały dostosowane do przepisów art. 20 ust. 5 w związku z ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym od dnia 12 września 2001 r. jak również nie dostosowano do obowiązujących przepisów art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458).

Wypłatę nagród zatwierdził p. Józef Tetla – Starosta Powiatu Pszczyńskiego oraz zaakceptowała p. Gabriela Zajac – Skarbnik Powiatu.

Wniosek nr 5

Podjąć działania mające na celu zwrot do budżetu bezpodstawnie wypłaconych nagród lub wyegzekwować powyższą kwotę od osób odpowiedzialnych za dokonanie wypłaty, mając na uwadze zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Zaniechano przekazania jednostkom organizacyjnym nieruchomości w trwały zarząd, co było wymagane przepisem art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz.2603 z późn. zm.).*
Powyższe dotyczyło nieruchomości komunalnych, z których korzystają jednostki budżetowe: Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie, Powiatowy Zespół Szkół nr 1 im. Generała Józefa Bema w Pszczynie, Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im Karola Miarki w Pszczynie, Zespół Szkół nr 3 Specjalnych im. Janusza Korczaka w Pszczynie, Zespół

Szkoł Ekonomicznych im. Powstańców Śląskich w Pszczynie, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie, Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny „Przystań” w Pszczynie.

Wniosek nr 6

Podjąć działania mające na celu ustanowienie trwałego zarządu na rzecz wszystkich jednostek organizacyjnych Powiatu Pszczyńskiego, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 43 ust. 1, art. 49 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) w związku z przepisem art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

- *Zaniechano ustanowienia w roku 1999 i 2004 prawa użytkowania nieruchomości na rzecz publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w formie aktu notarialnego, co było wymagane przepisami art. 244 § 1 oraz 245 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) w związku z przepisem art. 53 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89). Zakład Opieki Zdrowotnej w Pszczynie korzysta z nieruchomości na podstawie umów zawartych w 1999 r. i 2004 r. w formie pisemnej. W myśl przepisu art. 53 ww. ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami i majątkiem Skarbu Państwa lub komunalnym oraz majątkiem własnym. Natomiast zgodnie z przepisami art. 244 § 1 oraz 245 § 2 ww. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, dla oświadczenia właściciela, który ustanawia prawo użytkowania potrzebna forma aktu notarialnego.*

Zadania związane z gospodarką nieruchomościami wykonywali pracownicy Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Podjąć działania mające na celu ustanowienie prawa użytkowania nieruchomości na rzecz Zespołu Opieki Zdrowotnej w Pszczynie w formie aktu notarialnego zgodnie z przepisem art. 244 § 1 oraz art. 245 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) w związku z przepisem art. 53 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89).

W zakresie ustaleń ogólno-organizacyjnych:

- *Zaniechanie powierzenia p. Gabrieli Zajac – Skarbnikowi Powiatu Pszczyńskiego obowiązków i odpowiedzialności wynikających z przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) a następnie art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami*

pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych
Powierzenie obowiązków i odpowiedzialności należało do p. Józefa Tetli – Starosty Powiatu Pszczyńskiego.

Wniosek nr 8

Powierzyć na piśmie Skarbnikowi Powiatu Pszczyńskiego obowiązki i odpowiedzialność w zakresie wynikającym z przepisu art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Ponadto, mając na uwadze charakter stwierdzonych i wymienionych w wystąpieniu nieprawidłowości, kieruję do Pana Starosty dodatkowe wnioski:

Wniosek nr 9

Rozważyć możliwość wyciągnięcia konsekwencji służbowych w stosunku do osób, które przyczyniły się do powstania nieprawidłowości, a którym powierzono merytoryczną odpowiedzialność za wykonanie zadań, mając na uwadze zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Podjąć działania mające na celu podniesienie przez pracowników kwalifikacji zawodowych, mając na uwadze postanowienia standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 13 z dnia 30 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7, poz. 58).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę doraźną gospodarki finansowej w Powiatowym Zarządzie Dróg w Pszczynie w dniach od 30 października do 4 listopada 2009 roku.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole kontroli, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej, a który został podpisany przez Dyrektora oraz Głównego Księgowego Powiatowego Zarządu Dróg. Do Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Pszczynie zostało skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.